

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๒๒๙๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทาน
ตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๐๖๘๘ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทาง
ปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ตื้นเขิน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
ตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทานตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณะประโยชน์ที่ตื้นเขิน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทานตาม
มาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้จังหวัดแจ้งผู้ขอทราบว่าจะต้องไปดำเนินการขออนุญาตแผ้วถางป่า
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ นอกเหนือจากการขออนุญาต
ตามกฎหมายดังกล่าวด้วย (ปัจจุบันเป็น “การขออนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า” ตามกฎกระทรวงการขออนุญาต
และการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘) นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย
ของกรมที่ดิน และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๒ มีความเห็นสอดคล้อง
กันว่า การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในพื้นที่ที่ไม่มีสภาพเป็น “ป่า”
ตามความเป็นจริง แต่ถือเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาต
ให้เข้าทำประโยชน์จะต้องมายื่นขออนุญาตตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
นอกเหนือจากการขออนุญาตตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น ๆ แต่กฎหมายและระเบียบไม่ได้กำหนดว่า
จะต้องยื่นคำขอในขั้นตอนใด จึงสามารถดำเนินการควบคู่กันไปได้ ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสรีจที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ ได้วินิจฉัยรวมถึงกรณีการขอสัมปทานในที่ดินของรัฐซึ่งยังมีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง
ตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายป่าไม้ ซึ่งต้องได้รับอนุญาต
จากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ด้วย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าว
เป็นแนวทางเดียวกัน จึงให้ยกเลิกความในข้อ ๒ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๐๖๘๘ ลงวันที่ ๓
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ตื้นเขิน การขออนุญาต

ใช้ประโยชน์ ...

ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทานตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๒ การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทานตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ขออนุญาตจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก่อน จังหวัดจึงจะออกใบอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือรัฐมนตรีจะอนุญาตให้สัมปทานบัตรตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ขอต่อไป”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖